

۲۲

در متن زیر، چند مورد اشتباه، درباره «حافظت» وجود دارد؟

«حافظ سرآمد شاعران قرن هفتم است. او با تلفیق عشق و عرفان، غزل عاشقانه را به کمال می‌رساند. لحن حافظ، گزنه، جذی و سرشار از خیرخواهی و اصلاح طلبی است. در شعر او، فرهنگ گذشته ایران با همه کمال ایرانی - اسلامی خود، رخ می‌نماید.»

۴) پنج

۳) چهار

۲) سه

۱) دو

همه گزینه‌ها درباره «سلمان ساوچی» درست است؛ به جز گزینه

- ۱) از شاعران قرن هشتم است.
 ۲) در غزل، توجه خاصی به «سعدی» و «مولوی» داشته است.
 ۳) بی اعتباری دنیا در آثارش موج می‌زند.
 ۴) قصایدی در سبک عراقی سروده است.

عبارت زیر، مربوط به کدام شاعر است؟

«او نه تنها در ادبیات پنداشته، سخن‌گوی ضمیر خود آگاه ایرانی است که در سرودن غزل‌های عاشقانه نیز سرآمد شاعران و نویسنده‌گان ایران است.»

۴) سعدی

۳) نظامی گنجماهی

۲) حافظ

۱) مولوی

کدام گزینه، درباره شعر و شاعری حافظ نادرست است؟

- ۱) حافظ در قرن هشتم، سرآمد شاعران بود.
 ۲) شعرش به قول خودش «همه بیت‌الغزل معرفت» است.
 ۳) حافظ با نگاهی جداگانه به عشق و عرفان، قالب غزل عرفانی را به کمال رساند.
 ۴) لحن سخن حافظ، طنزآمیز و سرشار از خیرخواهی و اصلاح طلبی است.

کدام گزینه، درباره «عبدیل زاکانی» و آثارش درست است؟

- ۱) او در مجموعه منثور موش و گربه، ناهنجاری‌های اجتماعی را به شیوه طنز و تمثیل بیان کرده است.
 ۲) در قالب غزل توجه خاصی به سعدی و مولوی داشته و قصایدی نیز در سبک عراقی سروده است.
 ۳) «اخلاق الأشراف» و «صدپند» را به شیوه مخزن الاسرار نظامی سروده است.
 ۴) در شعر و نثر طنزهای ماندگاری نوشته است و «رسالة دلگشا» از آثار او است.

همه گزینه‌های زیر، درباره «جامی» نادرست است؛ به جز گزینه

- ۱) در قالب مثنوی، پیرو سنایی غزنوی است و مثنوی «تحفة الاحرار» را به شیوه او سرود.
 ۲) کتاب «بهارستان» را به سبک «بوستان» سعدی نوشته.
 ۳) کتاب «تفحصات الانس» را در بیان حقایق عرفانی و ذکر احوال عارفان نوشته.
 ۴) به شیوه «الله‌نامه» عطار، اثر ارزشمند خود «تحفة الاحرار» را سرود.

کدام گزینه، درباره «دولتشاه سمرقندی» نادرست است؟

- ۱) از عارفان و شاعران نام‌آور قرن هشتم هق. است.
 ۲) شرح احوال بیش از صد تن از شاعران ایرانی را از آغاز تا زمان مؤلف نوشته است.
 ۳) «امیر علی‌شهری نوایی» او را تشویق کرد تا درباره احوال و آثار شاعران ایرانی تذکره‌ای بنویسد.
 ۴) «تذكرة دولتشاه» از این نویسنده است.

دیوان شعر «شاه نعمت‌الله ولی» حاوی چه مضامینی است؟

- ۱) اخلاقی ۴) عرفانی ۳) انتقادی و اجتماعی ۲) حکمت و فلسفه

ویژگی‌های شعری سلمان ساوچی، این یمین و خواجهی کرمانی، به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟
 آ) قدرت شاعری خود را در قطعات اخلاقی آشکار کرده است. ب) در غزل توجه خاصی به سعدی و مولوی داشت.
 ب) چند مثنوی به هیروی از پنج گنج نظامی سروده است. ت) با تلفیق عشق و عرفان، غزل فارسی را به کمال رسانید.
 ۱) آ، ب، ب ۴) آ، ب ۳) ب، آ، ت ۲) ب، آ، ت

عبارت زیر، معنّف چه شخصیتی است؟

«از شاعران قرن نهم که سر سلسله فرقه‌ای از صوفیان در عصر خودش است. دیوان شعر او بسیار مشهور و محتوای اشعار او مضامینی کاملاً عرفانی دارد.»

- ۱) شاه نعمت‌الله ولی ۲) دولتشاه سمرقندی ۳) خواجهی کرمانی ۴) حمدالله مستوفی

همه گزینه‌ها، درباره وضعیت زبان و ادبیات فارسی دوره سبک عراقی، درست است؛ به جز گزینه

- ۱) شعر عرفانی، با تکیه بر عواطف انسانی و ترویج روحیه تسامح و تساهل، خدمت به خلق، انسان نومید روزگار را تسکین بخشید.
 ۲) با پایان یافتن خلافت عباسی، عربی‌دانی رواج یافت و زبان فارسی از رونق افتاد.
 ۳) کمال‌الذین اسماعیل، مذاج جلال‌الذین خوارزمشاه، در سال ۶۳۵ ه.ق. به دست مغولان به قتل رسید.
 ۴) دلیل نامیدن سبک به عنوان «عراقی» این بود که بعد از مغول، کانون‌های فرهنگی از خراسان به عراق عجم منتقل شد.

۲۲

۳۳. از دیدگاه تاریخ ادبیات همه موارد کاملاً درست است، به جزء:

- ۱) بازماندگان تیمور کم و بیش از فرهنگ ایرانی تأثیر پذیرفتند و ادبیات رونقی تازه گرفت و تاریخ نویسی نیز ادامه یافت.
- ۲) جامی در کتاب نفحات الانس خود به شیوه تحفه‌الاحرار نظامی به بیان حقایق عرفانی و ذکر احوال عارفان پرداخته است.
- ۳) بایسنقر میرزا هنرمند و هنردوست بود و در زمان او هنرمندان، قرآن کریم و شاهنامه فردوسی را به خط خوش نگاشتند.
- ۴) پس از مرگ تیمور، شاهرخ با علائق‌ای که به هنر و فرهنگ اسلامی پیدا کرده بود، از هنرمندان خوش‌نویس، نقاش و شاعر حمایت نمود.

۳۴. کدام گزینه درست است؟

- ۱) کتاب‌های تحقیقی قرن نهم، عمده‌ای ریشه‌دار و ادبیات این دوره، دارای نوآوری بود.
- ۲) «شاه نعمت‌الله ولی» را سریسله فداییان نعمت‌الله می‌دانند.
- ۳) «جامی» اکثر قصاید و غزلیات دیوانش را به پیروی از «نظمی گنجه‌ای» سروده است.
- ۴) «قرآن کریم» و «شاهنامه فردوسی» در زمان «بایسنقر میرزا» به خطی خوش نگاشته شد.

۳۵. کدام گزینه، مربوط به موضوعات مطرح شده در قرن هفتم نیست؟

- ۱) تأسیس عمارت زیع رشیدی در تبریز که در حکم دانشگاه آن زمان بوده است.
- ۲) کتاب لمعات عراقی، درباره سیر و سلوک عارفانه در قالب‌های نظم و نثر بیان شده است.
- ۳) در قرن هفتم، خواجه رشید الدین فضل الله همدانی، وزیر مقندر غازان خان و اولجایتو، یکی از چهره‌های علمی و سیاسی آن دوره به شمار می‌رفت.
- ۴) هنرهاي چون مینیاتور، معماری، تذهیب و تاریخ نویسی به اسلوب ساده رواج یافت.

در کدام گزینه، همه چهره‌های ادبی مربوط به قرن نهم هستند؟

- ۱) عبید زاکانی، جلال‌الدین دوانی، فخرالدین عراقی
- ۲) جامی، دولتشاه سمرقندی، شاه نعمت‌الله ولی
- ۳) جلال‌الدین دوانی، خواجه‌ی کرمانی، ابن یمین
- ۴) دولتشاه سمرقندی، شاه نعمت‌الله ولی، فخرالدین عراقی

۳۶. کدام گزینه، همگی، چهره‌های شاخص قرن هشتم هستند؟

- ۱) حمدالله مستوفی، ابن یمین، خواجه‌ی کرمانی
- ۲) عطاملک جوینی، شاه نعمت‌الله ولی، سعدی
- ۳) شمس قبس رازی، نجم دایه، عبید زاکانی
- ۴) شاه نعمت‌الله ولی، دولتشاه سمرقندی، خواجه رشید الدین فضل الله همدانی

در کدام گزینه، نام معروف ترین شاعران و نویسندهای قرن هفتم آمده است؟

- ۱) خواجه‌ی کرمانی، سعدی، سلمان ساوجی، حمدالله مستوفی، عطاملک جوینی
- ۲) جامی، خواجه‌ی کرمانی، شاه نعمت‌الله ولی، دولتشاه سمرقندی، جلال‌الدین دوانی
- ۳) مولوی، سعدی، فخرالدین عراقی، نجم‌الدین رازی، عطاملک جوینی
- ۴) حافظ، سلمان ساوجی، عبید زاکانی، حمدالله مستوفی، دولتشاه سمرقندی

همه گزینه‌ها مربوط به تاریخ ادبیات فارسی در قرن نهم است؛ به جزء:

- ۱) تاریخ نویسی ساده در دوره تیموریان اشاعه پیدا کرد.
- ۲) هنرهاي چون مینیاتور، معماری و تذهیب در دوره تیموریان رایج شد.
- ۳) رونق ادبی این دوره، بیشتر سطحی و تقلیدی است.
- ۴) در این عصر، مذاهب مختلف فرصت ابراز عقیده پیدا کردند.

عبارت کدام گزینه، نادرست است؟

- ۱) در شعر «ابن یمین» قناعت‌پیشگی و بی‌اعتباری دنیا مورد تأکید است.
- ۲) «خواجه‌ی کرمانی» در شعرش، استادی «حافظ» را ستایش کرده است.
- ۳) جامی، مثنوی «تحفه‌الاحرار» را به شیوه مثنوی‌های «نظمی» سرود.
- ۴) از اقدامات مهم فرهنگی خواجه رشید الدین فضل الله همدانی، تأسیس «زیع رشیدی» در تبریز است.

همه گزینه‌ها، درباره تاریخ ادبیات ایران در قرن هفتم و هشتم نادرست است؛ به جزء گزینه

- ۱) در دوره سبک عراقی، وضعیت زبان و ادبیات فارسی (مخصوصاً در قرن هفتم) به سوی سنتی و نابسامانی بیش رفت.
- ۲) لفظ در شعر این عصر، گزنده و مخترب و بیشتر شاعران، به حاکمان توجه زیادی نشان می‌دادند.
- ۳) قصیده در این دوره (سبک عراقی)، به عنوان زبان دل و عشق، گسترش یافت.
- ۴) با انتقال مرکزیت قدرت از مرکز ایران به خراسان، زبان و ادب فارسی گسترش یافت.

همه گزینه‌ها، درباره آثار و شاعران و نویسندهای «سبک عراقی» درست است؛ به جزء گزینه

- ۱) «فخرالدین عراقی» در کتاب «لمعات» که در قالب نثر و نظم است، سیر و سلوک عارفانه را مطرح می‌کند.
- ۲) «مرصاد‌العباد» و «تاریخ و صاف» نمونه‌هایی از جریان دوم گرایش نثر (پیچیده‌نویسی) بود.
- ۳) «نجم دایه» سلوک در دین و تربیت انسانی را در اثر خود، «مرصاد‌العباد» به یادگار گذاشته است.
- ۴) «ابن یمین» در قطعات اخلاقی خود، قناعت‌پیشگی و بی‌اعتباری دنیا را مورد تأکید قرار داده است.

- با تلفیق عشق و عرفان، غزل فارسی را به کمال رسانید. ۵۲
- دارای قصایدی در سبک عراقي است. ۵۳
- ۵۴. سلمان ساوجی، مثنوی را به شیوه داستان‌های نظامی سروده است.
- ۵۵. شاعر خوش‌ذوق و آگاهی است که نکته‌یابی و انتقادهای ظریف اجتماعی او معروف است.
- ۵۶. عبید زاکانی در منظومة ناهنجاری‌های اجتماعی را به خصوص در درو طبقه و به شیوه تمثیل بیان کرده است.
- ۵۷. و صد پند از جمله آثار منتشر عبید زاکانی هستند.
- ۵۸. حمدالله مستوفی کتاب را به نگارش درآورد.
- ۵۹. پس از مرگ تیمور، شاهرخ توانست شهر را مرکز فرمانروایی خود قرار دهد.
- ۶۰. در زمان هنرمندان، قرآن کریم و شاهنامه فردوسی را به خط خوش نگاشتند.
- ۶۱. معروف‌ترین شاعر قرن نهم است.
- ۶۲. جامی کتاب را به سبک گلستان سعدی نوشت.
- ۶۳. جامی کتاب نفحات الانس را به شیوه کتاب نوشت.
- ۶۴. جامی کتاب را به پیروی از نظامی سرود.
- ۶۵. کتاب نفحات الانس در بیان حقایق عرفانی و ذکر احوال نوشته شده.
- ۶۶. از شاعران قرن نهم است که در تصوّف و طریقت مقامی بلند داشت.
- ۶۷. دولتشاه سمرقندی کتاب را به نگارش درآورد.
- ۶۸. تذکرہ دولتشاه سمرقندی به تشویق نوشته شد.
- ۶۹. تذکرہ دولتشاه شرح حال بیش از صد ایرانی از آغاز تا زمان مؤلف است.

۷۰. هر یک از عبارات گروه «الف» به کدام یک از شخصیت‌های گروه «ب» مرتبط است؟ (در گروه «ب» یک مورد اضافی است.)

الف) عبید راکانی

ب) نجم الدین رازی

پ) نجم الدین کبری

ت) سلمان ساوجی

ث) جامی

ج) حافظ

چ) خواجه رشید الدین فضل الله همدانی

ح) سعدی

خ) مولانا

د) ابن بیمین

ذ) خواجه کرمانی

۱) معروف ترین شاعر قرن نهم و صاحب کتاب بهارستان

۲) شاعر خوش ذوق و آگاهی است که نکته‌یابی و انتقادهای ظرف اجتماعی او معروف است.

۳) شاعر عصر سربداران، مردی دهقان پیشه بود که قدرت شاعری خود را در قطعات اخلاقی آشکار کرده است.

۴) در یورش ویرانگر آیانه مغول به قتل رسید.

۵) وزیر مقندر غازان خان و اولجايت و مؤسس عمارت ربع رشیدی

۶) سرآمد شعرای فارسی زبان در سروdon غزل‌های عاشقانه

۷) کتاب مرصاد العباد را در سلوک دین و تربیت نفس انسان نوشت.

۸) غزل‌های او بر حافظ تأثیرگذار بوده است.

۹) با تلفیق عشق و عرفان غزل فارسی را به کمال رسانید.

۱۰) شاعر قصیده سرای قرن هشتم